

40ste vergadering

Dinsdag 10 september 1996

Aanvang 13.30 uur

Voorzitter: Tjeenk Willink

Tegenwoordig zijn 70 leden, te weten:

Baarda, Batenburg, De Beer, Van den Berg, Bierman, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Cohen, Dees, Van Dijk, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Glastra van Loon, Glasz, Grewel, Grol-Overling, De Haze Winkelman, Heijmans, Heijne Makkreel, Hendriks, Hessing, Van Heukelum, Hirsch Ballin, Hofstede, Holdijk, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Korthals Altes, J. van Leeuwen, L.M. van Leeuwen, Linthorst, Lodewijks, Loudon, Luijten, Luimstra-Albeda, Lycklama ~~A~~ Nijeholt, Michiels van Kessenich-Hoogendam, Pit, Pitstra, Le Poole, Postma, Rensema, Rongen, Roscam Abbing-Bos, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Staal, Steenkamp, Stevens, Talsma, Tjeenk Willink, Tuinstra, Varekamp, Ter Veld, Veling, Verbeeke, Vrisekoop, Werner, De Wit, Wöltgens, Van de Zandschulp, Zijlstra en Zwerver,

en mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, de heer Vermeend, staatssecretaris van Financiën, en mevrouw Terpstra, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Hilarides wegens ziekte, ook de komende weken;

Van Graafeiland, wegens bezigheden elders;

Stoffelen, Wiegel en Gelderblom-Lankhout, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: Ingekomen is een beschikking van de voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer der Staten-Generaal houdende aanwijzing van de heer Valk tot plv. vertegenwoordiger in de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa. Ik stel voor, deze beschikking voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De overige ingekomen stukken staan op een lijst, die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan, dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het eind van deze editie.)

Aan de orde is de stemming over:
- **het wetsvoorstel Gemeentelijke herindeling in de samenwerkingsgebieden Midden-Brabant, Breda en Westelijk Noord-Brabant en in een gedeelte van de samenwerkingsgebieden Zuidoost-Brabant en 's-Hertogenbosch (24571).**

(Zie vergadering van 3 september 1996.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid

tot het afleggen van stemverklaringen vooraf.

De heer **Boorsma** (CDA): Mijnheer de voorzitter! De CDA-fractie erkent dat enkele knelpunten in de gemeentelijke indeling moeten worden opgelost, vooral waar het gaat om een gebrek aan ruimte bij enkele gemeenten. De CDA-fractie hecht aan de knelpuntenbenadering waarvoor door het vorige kabinet is gekozen, mede onder invloed van dit huis. Zij meent dat vele voorstellen in het wetsvoorstel slecht beargumenteerd zijn. De CDA-fractie betreurt het dat door dit wetsvoorstel vele vitale gemeenten, zoals Prinsenbeek, Udenhout en Bakel worden opgeheven, en dat enkele mooie gemeenten, zoals Udenhout en Nieuw-Ginneken ook nog eens worden gesplitst. De CDA-fractie verwacht dat door de aanvaarding van het wetsvoorstel de gemeentelijke lasten zullen stijgen, het vrijwilligerswerk zal afbrokkelen, de afstand tussen bestuurders en burgers zal toenemen en dat burgers in veel gemeenten de uitkomst niet kunnen begrijpen. De CDA-fractie kiest tegen grootschaligheid en voor een meer passende maat en stemt daarom tegen het wetsvoorstel.

De heer **Wöltgens** (PvdA): Mijnheer de voorzitter! Zoals vorige week tijdens het debat al is gebleken, zal de overgrote meerderheid van mijn fractie, alles afwegende, haar stem aan dit wetsvoorstel niet onthouden, om de heer Wiegel te citeren. Afgewogen is een aantal ongerijmdheden in de procedure en de uitkomst tegenover de bestuurlijke

Wöltgens

noodzaak om een proces dat al zoveel jaren in Brabant zijn beslag heeft gekregen, thans op een goede wijze af te ronden.

Een lid van de fractie kan zich na rijp beraad niet met het wetsvoorstel verenigen. Naast de vraag of grotere gemeenten wel per definitie beter bestuurd gemeenten zijn, woog voor dit lid vooral zwaar dat het ter bescherming van de weinige landelijke gebieden die ons land nog resten, zeer gewenst is dat landelijke gemeenten buffers kunnen vormen tegen de oprukkende verstedelijking. Met name de opdeling van Udenhout staat haaks op deze opvatting. Dit lid zal dan ook tegen het wetsvoorstel stemmen.

De heer **Korthals Altes** (VVD): Mijnheer de voorzitter! De heer Wiegel, die vorige week optrad als woordvoerder van de VVD-fractie, besloot zijn tweede termijn door in herinnering te brengen dat de heer Wöltgens had gezegd dat het stemgedrag van zijn fractie niet als maatstaf mocht worden beschouwd voor de opstelling van zijn groep bij de komende voorstellen. De heer Wiegel ging verder en zei: "Ik sluit mij exact bij die opstelling aan. Wij vragen kortom om enige bezonnenheid voor de toekomst. Ik meld het vandaag", zei de heer Wiegel, "omdat als er stemming wordt gevraagd en die volgende week plaatsvindt, ik daarbij niet aanwezig kan zijn en niet de indruk wil wekken dat ik voor mijn stemkeuze wegloop. Wij vragen dus om bezonnenheid en ik zal zeker mijn fractie adviseren om daaraan ook zelf een bijdrage te geven door haar stem aan dit voorstel niet te onthouden." Dat advies is hedenmorgen door de fractie besproken en wij hebben besloten om het niet in de wind te slaan.

De heer **Bierman**: Mijnheer de voorzitter! In het voorafgaand debat is er veel gezegd. Het kwam erop neer: de volgende keer beter. Dat is al eens eerder gezegd bij de herindeling Rosmalen-Den Bosch. Het is de tweede keer dat wordt gezegd, dat het de volgende keer beter moet. Daar hebben we nu niets aan. Het is duidelijk dat de groene/regionale partijen niet voor

schaalvergroting zijn en dus tegen het wetsvoorstel zullen stemmen. Zij zijn helemaal niet voor deze schaalvergroting en de wijze waarop deze tot stand is gekomen. In het politieke debat hebben wij daarbij uitvoerig stilgestaan. Dit is een resultaat van een reeks politieke bedrijfsongevallen en er is uitgekomen wat niemand wil, op een enkeling na van D66.

Ik zou te allen tijde tegen dit voorstel willen stemmen vanwege het feit, dat nu onze politieke integriteit in gevaar wordt gebracht. Ik meen dat wij het aan het functioneren van de Eerste Kamer verplicht zijn aan dit wetsvoorstel voorbij te gaan en het pas in behandeling te nemen na afhandeling van de Financiële-verhoudingswet en de Wet ARHI.

De heer **Staal** (D66): Mijnheer de voorzitter! Ik wil de heer Bierman uit de droom helpen: het is niet de enkeling van D66 die zal voorstemmen, maar de gehele fractie.

De fractie van D66 heeft vorige week al aangegeven het wetsvoorstel te zullen steunen. Wij zien het als een eindpunt van een langdurig proces. In onze bijdrage hebben wij gepleit voor een beter proces in het vervolg en het creëren van een draagvlak. Vanzelfsprekend zijn wij ons bewust van het feit, dat er een aantal knelpunten zijn, maar wegend tussen het algemeen belang en het lokaal belang laten wij het eerste prevaleren. De belangrijkste reden daarvoor ziet onze fractie in het feit dat herindeling alles te maken heeft met autonomie van gemeenten en autonomie van gemeenten met onze democratie.

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, D66, de PvdA, met uitzondering van mevrouw Linthorst, voor het wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:
- **het wetsvoorstel Wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de**

Invorderingswet 1990 in verband met de herziening van het stelsel van bestuurlijke boeten en van het fiscale strafrecht (23470).

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Stevens** (CDA): Voorzitter! Ik begroet gaarne de staatssecretaris, maar ik mis de minister van Justitie. Zij is medeondertekenaar van dit wetsvoorstel en draagt mede politieke verantwoordelijkheid voor dit wetsvoorstel. In de memorie van antwoord heeft zij nog tot uitdrukking gebracht dat onze vaste kamercommissie met voortvarendheid aandacht aan het wetsvoorstel heeft besteed. Wij hebben dat zeer op prijs gesteld. Wij missen haar nu des te meer. Wij betreuren dit in het bijzonder, omdat dit wetsvoorstel veel dwarsverbindingen heeft met het strafrecht. Bovendien kan de komende wijziging van de Algemene wet bestuursrecht, de vierde tranche, uiteraard invloed hebben op het onderhavige wetsvoorstel.

Het is onze indruk dat de strafrechtelijke optiek in dit wetsvoorstel wat onderbelicht is gebleven. Wij stellen het dan ook zeer op prijs, indien dat eventueel aan de orde komt. In een volgende termijn kunnen wij de minister van Justitie hier misschien zien. Dan kunnen wij meer specifieke juridische vragen en dat zijn er vele en aan haar voorleggen.

Bij de voorbereiding hebben wij uiteraard kennisgenomen van de behandeling in de Tweede Kamer. Ik was nogal gefraspeerd door het openingsstatement van het Tweede-Kamerlid De Vries van de VVD-fractie. Zij maakte de volgende behartigenswaardige opmerking over dit wetsvoorstel: "Voor vandaag staat de Wet administratieve boete op het programma. Het is een wat technisch wetsvoorstel. Als ik zo de zaal inkijk, denk ik: verrek, (ik citeer nog steeds) hoe kan het nu dat er zo weinig mensen zijn? Het heeft immers voor de burger best wel veel implicaties."

Vervolgens las ik in de memorie van antwoord de opmerking, wellicht verzuchting, van de staatssecretaris: na het aantreden van dit kabinet heb ook ik enige aarzeling gehad over het voorliggende wetsvoorstel. Ik vond dat een buitengewoon sympathieke ontboezeming van een staatssecretaris